Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

Nr. Wilno, dnia 7 lutego 1933 r. 98.

Treść numeru:

-----oOo-----

ŁOTWA: 1.Dymisja gabinetu Skujenieka. "Siegodnia" /Nr.36. II.33./: 5.II. Gabinet Skujenieka podał się do dymisji. Przyczyna dymisji jest odrzucenie przez sejm olbrzymią większością głosów projektu likwidacji mniejszościowych szkół średnich.

2. Projekt Banku Łotewskiego opodatkowania importerów. "Siegodnia" /II.33./: Rada Banku Łotewskiego wysunęła projekt obłożenia importerów specjalnym podatkiem, któryby się dało następnie użyć w kierunku rozwinięcia eksportu.

3. Zyski Banku Łotewskiego w 1932 r. "Siegodnia" /Nr.36. II.33./: Czysty zysk Banku Łotewskiego w 1932 r. wyniósł 1.456.000 łatów, natomiast straty w tymże roku wyraziły się cyfrą 3.235.357 łatów.

ESTONJA: 1. Ratyfikacja uzupełniającego protokółu umowy gospodarczej. "Vaba Maa" /Nr.22. II.33./: 26 stycznia nastąpiła wymiana listów ratyfikacyjnych w sprawie uzupełniającego protokółu umowy gospodarczej. Protokół ten wszedł w życie od dnia wymiany listów ratyfikacyjnych. W protokóle tym wymienione są również towary, które można będzie przewozić przez granicę estońsko-łotewską bez cła, lub też za ulgową taryfą celną.

2. Sprawa reorganizacji armji. "Revalsche Ztg." /Nr.19. II.33./: Minister wojny, A.Tönisson /Tynisson/ przedstawił rządowi plan reorganizacji armji. Rząd utworzył specjalny departament przeznaczony tym celom, a składający się z: prezesa - Naczelnika Państwa K.Pätsa i czterech członków: ministra wojny Tynissona, ministra sprawiedl. i spraw wewn. Anderkoppa, ministra spraw zagr. Reja i ministra przemysłu Jürmana. Przewiduje się wyznaczenie inspektorów armji jak również ulepszenie uzbrojenia.

3. R o k o w a n i a u r z ę d n i k ó w p a ń s t w o w y c h z k o m i s a r z e m c e n . "Revalsche Ztg." /Nr.19. II.33./: Komisarz cen Juhkam, przyjął delegację urzędników państwowych, którzy odbyli z nim dłuższą konferencję w związku z sytuacją, którą wytworzyła redukcja cen. Przytem poruszono sprawę obniżenia cen na artykułach pierwszej potrzeby.

4. P o r t t a l l i ń s k i w r. 1 9 3 2 . "Revalsche Ztg." /Nr.19.II.33./: KOMUNIKACJA ZAGRANICZNA. Wpłynęło: 1242 okrętów o pojemności 734018 tonn. Wypłynęło: 1265 okrętów o pojemności ogólnej 736264 tonn. KOMUNIKACJA KRAJOWA. Wpłynęło: 1435 okrętów o pojemności ogólnej 74741 tonn. Wypłynęło: 1424 okrętów o pojemności 71496 tonn. KOMUNIKACJA ZAGRANICZNA i KRAJOWA RAZEM:

Wpłynęło 2677 okrętów o pojemności 808759 tonn,
wypłynęło 2689 " " " 807760 "

Razem: 5366 okrętów o pojemności 1616519 tonn.
Liczba okrętów w porównaniu z r.1931 zmniejszyła się o 12,66%, tonaż zaś o 14.07%.

5. N o w a u s t a w a o l a s a c h . "Vaba Maa" /Nr.20.II.33./: Ministerstwo rolnictwa przedstawiło rządowi projekt nowej ustawy leśnej, obejmujący 264 paragrafy i podzielonej na cztery części:
I część. W sprawie gospodarki i ochrony leśnej.
II " O administracji, porządkowaniu i eksploatacji lasów.
III " O eksploatacji lasów, stanowiących własność osób prywatnych lub samorządowych.
IV " Ściganie sądowe przekraczających tę ustawę. Ta ostatnia część została opracowana przy pomocy ministerstwa sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. W związku z wejściem w życie tej ustawy, projektowanem jest utworzenie dwóch komitetów ochrony lasów, jeden na Północną Estonję w Tallinie, drugi zaś na południową w Tartu.

6. P i e r w s z a p a r t j a o b u w i a d o P o l s k i . "Vaba Maa" /Nr.19. II.33./: W końcu ubiegłego tygodnia /17-24 stycznia/ wywieziono pierwszą partję obuwia wojskowego do Polski /4415 par za 40000 kor./ Obuwie przyjęło na miejscu dwóch przedstawicieli polskiego ministerstwa spraw wojskowych; przez ich kontrolę przechodzą skóry i inne materjały, używane do realizacji obstalunku przez firmę "Globus-Union".

7. D e l e g a c j a g o s p o d a r c z a d o P o l s k i . "Vaba Maa" /Nr.19. II.33./: Prezes Izby Handlowo-Przemysłowej,J.Puhk otrzymał od Izby Handlowej Bałtycko-Skandynawskiej urzędowe wezwanie do wysłania na d.31.I.r.b. delegacji gospodarczej do Polski w celu uporządkowania wymiany towarów między Estonją a Polską. Jak wiadomo wyjechali do Polski: J.Puhk, prezes komitetu giełdowego R.Uritam i jako przedstawiciel rządu, radca ministerstwa przemysłu Z.Sepp.

8. P r z y b y c i e f i ń s k i e j d e l e g a c j i g o s p o d a r c z e j d o T a l l i n a . "Revalsche Ztg."/Nr.15. II. 33./: 21 stycznia przybyła do Tallina fińska delegacja gospodarcza w następującym składzie: p.Erkko /redaktor pisma "Helsig Sanomat"/, Honkajuuri /szef "Osak.Bank"/, Rantakari szef departamentu prasowego przy M.S.Z. Celem tej delegacji jest bliższe poznanie życia gospodarczego Estonji i zorjentowanie się co do stosunków handlowych między Estonją a Finlandją.

9. P r z e b i e g z g r o m a d z e n i a n a r o d o w e g o. "Revalsche Ztg." /Nr.15.II.33./: 18 stycznia r.b. odbyło się posiedzenie parlamentu, na którem rozpatrywano sprawę §8 /o podwyższeniu podatku od nieruchomości/ i §9 /o redukcji płac/, przyczem doszło do starcia między socjalistami a właścicielami domów. Masing - poseł /właściciel domów/ wyraża prośbę o skórczenie budżetu miejskiego przez władze m.Tallina, by w ten sposób ominąć konieczność podwyższenia podatku od nieruchomości. Gustavson /soc./ zaznacza, że jeśli o to chodzi, to w innych miastach Estonji podatek ten jest większy. Tu dochodzi do ostrych debat pomiędzy właścicielami domów a socjalistami, a nawet do pojedynczych starć. Przy głosowaniu wniosek urzędu miejskiego został przyjęty.

Następnie przemawiał prezydent miasta Usson, który umotywował projekt obniżenia pensyj zmniejszeniem się dochodów. Susi /prac./. Domaga się przyznania wyjątku nauczycielom szkolnym. Must /soc./. Sądzi, że redukcja pensyj nie jest konieczną. Po głosowaniu wniosek o redukcji płac został przyjęty. Gustavson /soc./. Protestuje przeciwko stanowi, że nieruchomości zostały mało opodatkowane, pensje zaś urzędnicze uległy większej redukcji, poczem wszyscy socjaliści na znak protestu opuszczają salę.-

O b n i ż e n i e p e n s y j u r z ę d n i k ó w C z e r w o n e g o K r z y ż a. "Waba Maa" /16/: Zarząd Czerwonego Krzyża odbył 18 stycznia r.b. posiedzenie, na porządku dziennym którego był szereg spraw bieżących. M.in. rozważano sprawę redukcji płac. Postanowiono obniżyć pensje o 4,6 i 8%, stosownie do ich wielkości. Prócz tego postanowiono obniżyć koszta pobytu w sanatorjach, należących do cz.k.

P o n o w n y m e m o r j a ł I z b y H a n d l o w o - P r z e m y s ł o w e j w s p r a w i e o b n i ż k i o p ł a t. "Waba Maa" /15/: 17 stycznia r.b. odwiedzili ministra Przemysłu przedstawiciele Izby Handlowo-Przemysłowej: prezes R.Tofer, członek Izby dr.B. Mirwitz i radca R.Berendsen z memorjałem, w którym wyrazili dezyderat, by skasowano 15% opłatę nadzwyczajną od towarów, wybranych z urzędu celnego przed 1 grudnia r.1932. Dotychczas od opłaty tej zwolniono tylko te rachunki zagraniczne i weksle, które zostały zarejestrowane w Banku Estońskim.-

E s t o ń s k i k o n t y n g e n t b e k o n ó w n a s t y c z e ń - l u t y 1 9 3 3 r. "Rev.Ztg." Nr.14: M.S.Z. otrzymało wiadomość, że ustalony kontyngent bekonowy na czas od 21 listopada r.1932 do 21 stycznia r.1933, wywożący 7.200 centn. został przedłużony przez Anglję do 23 lutego 1933 r., Estonja więc w ciągu następnego miesiąca będzie mogła wywieść 3.600 centn. bekonów.-

O k ó l n i k t a l l i ń s k i e g o i n s p e k t o r a p o d a t k o w e g o. "Rev.Ztg." Nr.13.: Na zasadzie rozporządzenia o podwyższeniu podatku nadzwyczajnego wydał okólnik następującej treści: przedsiębiorstwa handlowe I kategorji i przemysłowe I-VI kategorji, które zostały w r.1932 r. opodatkowane podatkiem dochodowym i przed 14 stycznia 1933 r. złożyły zeznania o dochodzie, otrzymają pocztą nakazy płatnicze na r.1933. Podatek płatnym jest w Banku Estońskim w następujących terminach: 31 stycznia, 31 marca, 31 maja, 31 lipca, 30 września, 30 listopada.

X I V r o c z n i c a o s w o b o d z e n i a D o r p a t u. "Rev. Ztg." Nr.13.: 14 stycznia 1933 r. Dorpat obchodził XIV rocznicę uwolnienia Dorpatu od wojsk bolszewickich.-

S p r a w a "w o l n e g o" p r z e m y s ł u p r y w a t n e g o. "Waba Maa" Nr.12.: Niejaki p.L. ostro krytykuje politykę gospodarczą rządu występując przeciw zamiarom przywrócenia wolnego przemysłu prywatnego. Ten plan uważa p.L. za utopję, podkreślając bezplanowość w gospodarce rządu. Uszakże, by tego rodzaju gospodarkę wprowadzić, należałoby: 1. znieść wszystkie cła, premje, monopole i skreślić długi wojenne; 2. znieść wszystkie kartele, syndykaty i trusty. Pociągnęłoby to konkurencję prywatną, a wreszcie katastrofę gospodarczą.-

E k s p o r t a r t y k u ł ó w r o l n y c h. "Waba Maa" Nr.15.: W eksporcie artykułów rolnych w r.1932 dał się zauważyć spadek cen z jednej strony i zmniejszenie się produkcji eksportowej z drugiej. Wywóz najgłówniejszych artykułów rolnych jak: masła, bekonów, jaj, kartofli, lnu i jabłek był w r.ub. o 10% mniejszy w porównaniu z rokiem poprzednim. Wartość eksportu wyżej wymienionych artykułów w r.1932 wyniosła 21,3 milj.koron, w r.1931 - 22,4 milj.koron, w r.1930 -39,7 milj.koron. Masła wywieziono w r.1932 - 125.313 centn /za 15,6 milj. koron/ po 124 za kg. Bekonów - 8.400 centn. Jaj - 21 milj.sztuk za 1.095.000 kor. przeciętnie po 5,2 cent. za sztukę, kartofli za 731.00. koron, lnu - 35.710 cent. za 1,6 milj.koron, jabłek - 6.503 cent. za 170.000 kor.-

Sprawa budowy lotniska pod Tallinem. "Waba Maa" Nr.15.: Budowa tallińskiego lotniska jest obecnie w toku, dając zatrudnienie kilkuset bezrobotnym. Pozatem projektowana jest budowa mostu lotniczego na jeziorze Ulemiste pod Tallinem długości 200 metrów.-

Stan Banku Estońskiego. "Rev.Ztg." Nr.17.:

	15.I	7.I
Złoto	15,23 milj.koron	15,23 milj.koron
Dewizy	3,93 " "	4,02 " "
Kredyt	20,01 " "	20,20 " "
Banknoty	29,23 " "	29,74 " "
Wkłady	13,24 " "	12,66 " "
Wys.pokrycia	45,12 procent	45,40 procent

Najgłówniejsze sumy bilansowe wykazały w drugim tygodniu stycznia dalszy spadek. W związku z tem i zmniejszenie się kredytu dało się odczuć skurczenie się obiegu banknotów, który w porównaniu z 15.XII zmniejszył się o 1 milj.koron. Stan dewiz wykazał zmniejszenie się o 90.000 koron. Wskutek nadal postępującej deflacji wysokość pokrycia wykazała 45,12%.-

Wstrzymanie eksportu spirytusu do Finlandji. "Rev.Ztg." Nr.17.: Z Finlandji nadeszła wiadomość, że postanowiono wstrzymać import spirytusu na rok 1933 r. Finlandja zamierza pokryć swe zapotrzebowanie własnym wyrobem.-

Zmiany w poselstwie Austrji. "Rev.Ztg." Nr.16.: Nowym posłem austrjackim w Estonji został mianowany Maksymiljan Hoffinger, który przybędzie 6 lutego do Tallina, 8 lutego naczelnik państwa K.Pätz wręczy mu list uwierzytelniający.-

Nowy poseł litewski. "Rev.Ztg." Nr.16.: Litewskim posłem w Estonji został mianowany Bronius Dailide.-

Budżet państwowy na rok 1933-34. "Rev.Ztg." Nr.17.:

Dochody			Rozchody		
Dochody zwyczajne . . .	60.356.392	kor.	Parlament	38.917	kor.
Dochody Bezpośrednie	6.061.500	"	Kontrola pańs.	263.885	"
Różne świadczenia . . .	4.205.000	"	Naczel.państ.	748.913	"
Dochody pośrednie . . .	176.000.000	"	M-wo Oświaty	12.449.073	"
Monopol spirytusowy . .	9.660.000	"	" Spr.Wewn		
Przeds.i maj.państw. . .	21.750.000	"	. Sprawiedl	123.300.000	"
Dochody mieszane	1.079.892	"	M-wo Przem.	6.471.408	"
Dochody nadzwyczajne	1.590.000	"	" Roln.	3.769.298	"
			" Komunik.	410.000	"
Razem	61.946.392	kor.	" Spr.Zagr.	1.756.354	"
			Długi państ.	3.010.000	"

Delegacja gospodarcza do Warszawy. "Rev.Ztg." Nr.28.: 10 lutego wyjedzie do Warszawy estońska delegacja gospodarcza w następującym składzie: J.Puhk, R.Uritam, L.Sepp, E.Wirgo, Mäeberg.-

Weksle protestowane w r.1932. "Waba Maa" Nr.25.: Według danych, dostarczonych przez Centralne Biuro Statystyczne w r.1932 poszło do protestu 64.409 weksli, wartości 11.684.000 koron, czyli o 25.000 weksli wartości 65.000.000 koron mniej.-

Sprawa podatku od artykułów cukrowniczych. "Rev.Ztg." Nr.27.: Sprawę podatku od artykułów cukrowniczych rozpatrywano w oddziale finansowym zgromadzenia narodowego. Przedstawiciel M-stwa Przemysłu ustalił, że w ciągu ostatnich 6 miesięcy r.1932 obrót w przemyśle cukrowniczym zmniejszył się o 13-38%. W ciągu 9 mies. r.ub. podatek od tych artykułów wyniósł 139.000 kor. Po projektowanem obniżeniu tego podatku o 5% dochody państwa zmniejszyłyby się o 80.000 koron.-